

Økologiske slagtesvin skal have mere rod i tilværelsen

Slagtesvin i frilands- og økologiske besætninger har brug for bedre udearealer. Derfor vil projektet pECOSYSTEM nu bl.a. teste, hvordan særligt indrettede områder med forskellige rodematerialer påvirker svinenes adfærd.

Af Marie Lund Buus, Udviklingscenter for Husdyr på friland, og Anne Grete Kongsted, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet

Frilands- og økologiske svin der opfedes på stald skal have adgang til udearealer. Det er vigtigt for produktionens troværdighed, at dyrene kommer ud i det fri, men udearealerne fungerer ikke altid hensigtsmæssigt. Grisene har generelt brug for mere stimulerende udemiljøer, end de har i dag. Det var der bred enighed om, da 20 producenter af frilands- og økologiske svin for nylig mødtes med rådgivere, forskere og dyrlæger til en workshop om, hvordan man kan forbedre udearealer og staldforhold til slagtesvin i frilands- og økologiske besætninger.

Workshoppens arrangører var Udviklingscenter for Husdyr på Friland, der sammen med forskere fra Aarhus Universitet og SEGES står bag projektet pECOSYSTEM. Det er et forskningsprojekt, som bl.a. har til formål at skaffe ny viden, der kan bruges til at optimere miljø, dyrevelfærd og produktivitet i slagtesvinestalde til frilands- og økologiske grise. På workshoppen indsamlede de derfor ideer til nye tiltag, der kan forbedre stalde og udearealer.

Rodearealer testes

Et aktivitets-/rodeområde i udearealet var et af de forslag, som blev stillet på workshoppen, og arrangørerne kunne gå hjem fra mødet med aftaler med to svineproducenter, som på forsøgsbasis vil etablere et rodeområde. Der skal grisene teste området med forskellige typer af rodemateriale, mens Udviklingscenter for Husdyr på Friland og SEGES registrerer, hvordan det påvirker deres adfærd og staldhygiejnen på inde- og udearealerne. I en besætning etableres der et ca. 50 m² stort aktivitets-/rodeområde på udearealet, hvor grisene får adgang til forskellige rodematerialer som fx. træflis og jord.

På workshoppen kom det også frem, at der er brug for nye bud på, hvordan man kan kontrollere grisenes gødeadfærd. Der er ofte problemer med hygiejne både på ude- og inde-arealer, fordi grisene gøder de 'forkerte' steder. Dette er problematisk for både grise og miljø. Måske kan berigede udearealer være en del af løsningen, men der er også et stort behov for at kigge på indretning af inde-arealet. Der er især brug for at give grisene bedre mulighed for at termoregulere for at sikre, at staldene fungerer i såvel varme som kolde perioder.

Indretning af stalde er blot et fokusområde i projektet, der også undersøger mulighederne for at forbedre økologisk svineproduktions konkurrencedygtighed, troværdighed og ressourceeffektivitet ved at etablere energiafgrøder i folde til søer og øge fravænningsalderen i smågriseproduktionen.

Forskerne undersøger for eksempel på en økologisk bedrift, om træer i farefolde kan reducere udvaskningen af næringsstoffer til miljøet og forbedre dyrevelfærden i frilandsproduktionen. På en anden

bedrift undersøger de, om smågrisenes tilvækst og sundhed bliver bedre, hvis de får lov at gå hos soen indtil de er ti uger gamle i stedet for syv uger som er normal praksis i økologisk produktion.

Vil du vide mere om pECOSYSTEM eller andre projekter som Udviklingscenter for Husdyr på Friland er med i, se: www.udviklingscenter.com eller projektets hjemmeside:

<http://agro.au.dk/forskning/projekter/pecosystem/>.

pECOSYSTEM er en del af Organic RDD 2 programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer). Projektet har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, (GUDP) under Fødevarerministeriet.

Billedtekst: Producenter af frilands- og økologiske grise er lige så forskellige som staldene til slagtesvin.